

El Camí dels Bons

Ruta realitzada en 5 etapes de 2 dies i 1 etapa de 3 dies, durant l'any 2000 (de gener a setembre).

Itinerari: Santuari de Queralt (Berga), Peguera, Gòsol, Bagà, Bellver de Cerdanya, Portella Blanca d'Andorra, Porta, Mérens-les-Vals, Orlu, Comus, Montsegur

La ruta comença al Santuari de Queralt (1120 m), situat a la serra del mateix nom, al costat de Berga. A la serra de Queralt predomina la vegetació de boscos de pi roig, alzines i roures. Sortint del Santuari ens fem dins del bosc, passant per la font de la Vedella i arribem primer, al poble d'Espinalbet i després al Santuari de la Mare de Déu de Corbera (1400 m). Abans d'arribar al poble de Peguera, haurem de passar per diversos colls: de l'Orier, de la Pomerà (1460 m) i de les Nou Comes (1480 m), tot això enmig de boscos humits que de mica en mica es converteixen en una gran fageda. El camí és ara, l'antic traçat del ferrocarril, que anem seguint i fins i tot passem per dins d'un antic túnel que a la boca sud té una alçada de només 1,70 m a causa d'una esllavissada.

Passem el riu Peguera i enmig dels prats de l'antic poble de Peguera, a 1700 metres, plantem la tenda i fem la primera parada per dormir.

L'endemà continuem passant per la font de la Bruixa (1640 m) i cap a la casa en ruïnes del Ferrús sota la Roca Gran. Més tard passem per les Roques Blanques fins al coll del Portet (1830 m) i baixem pel torrent de la Coma (1620 m) fins al Molí de Feners (1200 m) per sota el Roc de Sant Telm. Passem per la Farga, l'Espà (1320 m) i Sorribes (1380 m) i anem cap al coll del Cap de la Creu (1440 m). Continuem fins que veiem la torre rectangular de l'antic castell de Gòsol (1423 m), ara totalment en ruïnes i arribem a la plaça Major del poble, on hi ha una estàtua, reproducció de la "Dona amb els pans al cap", obra de Picasso pintada aquí.

A Gòsol donem per acabat el primer tram d'aquest Camí.

La segona etapa la comencem on la vam deixar, és a dir a la plaça Major de Gòsol, i sortim en direcció a Fons Terrers (1640 m) i al Collell (1840 m). Abans d'arribar al Collell passem per diverses torrenteres que baixen del pic de la Roca Roja i es té molt bona vista de tota la vall. A partir del Collell no deixarem de veure el Pollegó Superior del Pedrafocà en tot el dia, tot passant pels següents colls: de les Bassotes, de Torn (1920 m) i de la Balma (1580 m). Des d'aquest últim coll, ens desviem del GR, per anar a dormir al refugi de Gresolet, molt ben condicionat i al costat del Santuari de Gresolet, des d'on veiem la "cara de gat" del Pedrafocà. També trobem, a dalt d'alguns arbres, molt de vosc, cosa que no pot ser dolenta ja que, com diu una antiga dita gal·lesa, "si no hi ha vosc, no hi ha sort".

L'endemà tornem a pujar fins al coll de la Balma i seguim el GR, que baixa fins al coll de la Bena (1460 m). Tot l'itinerari és un continu pujar i baixar, com es pot veure a la gràfica.

Després de tenir unes vistes sobre la vall de Bastareny i de Moixeró, arribem a les cases de Muscurols (1160 m). Passem pel torrent del Puig (1000 m) i arribem al puig de la Baga, que són uns edificis en runes sota l'ermita de Sant Martí del Puig (romànica); ens desviem del GR per anar a visitar aquesta ermita.

Continuem baixant, creuant el riu Bastareny i arribem a la Font Nostra, un conjunt de cases, amb una font i un safareig, aptes per a fer-hi un mos.

Finalment arribem a Bagà (800 m), final d'aquesta etapa.

Bagà és una antiga vila medieval on podem destacar la plaça porxada amb una torre de defensa i l'església de Sant Esteve.

Sortim de Bagà seguint la carretera fins al nucli de cases de Gréixer. Agafem la pista i anem pujant, primer enmig d'una roureda i després per una gran fageda, cap al coll d'Escriu (1500 m), fins al refugi Sant Jordi (1560 m). Aquí havíem de quedar-nos a dormir, però com que és tancat i el refugi lliure és només per a 6 persones i nosaltres som el doble, decidim continuar fins al refugi de Can Ingla, ja que comença a nevar. Abans d'arribar al refugi, passem pel coll del Pendís (1764 m), unió entre el Moixeró i la serra del Cadí. La vegetació d'aquesta zona és formada per pi roig i pi negre i també fagedes i avets. Hem de comentar que el Parc Natural de Cadí - Moixeró és l'espai natural protegit més gran de tot Catalunya i que entre la seva fauna destaca l'isard, el cérvol, el voltor, la gralla i el picot negre, que és el símbol del parc. Deixem la comarca del Berguedà per endinsar-nos a la Cerdanya. Com que som al vessant nord, el paisatge és més humit, amb grans avets, i el terra és una gran catifa de molsa. Abans d'arribar al refugi passem per la font dels Cortals (1600 m).

Havent allargat el primer dia fins al refugi lliure de l'Ingla, el segon dia queda una mica curt fins a Bellver de Cerdanya (1000 m), però no importa, el temps aguanta i gaudim del paisatge.

El recorregut fins a Bellver passa pel riu Ingla, l'església romànica de Sant Serni de Coborriu (1090 m) i per Talló (1.037 m), amb l'església de Santa Maria al mig, considerada la catedral del romànic de la Cerdanya.

Com Bagà, Bellver de Cerdanya és una antiga vila medieval, amb plaça porxada i l'església de Sant Jaume, dalt d'un turó.

Amb un sol intens, i sense cap mena d'ombra, comencem aquesta etapa que ens portarà fins a Porta, ja dins de França. Sortim del poble per una pista que ens porta fins a Ordèn (1500 m) i Talltendre (1.575 m), envoltats pels seus camps de conreu. Passem per diferents torrents, com el de la Guilla, el de la Borda i el de Coborriu. Fem nit, amb tenda, a prop de Cal Jan de la Llosa i l'endemà enfilem per la pista de la Vall de la Llosa, passant per la torrentera de la Ginebrosa i rodejats de nerets florits per totes bandes. Després de travessar el riu de la Llosa (2000 m) parem al paratge on hi ha una capelleta de la Mare de Déu dels Àngels al costat d'una taula i bancs de pedra. Travessem el riu de Vallcivera per un pont de fusta. Just abans de travessar aquest riu, hi ha un gran arbre; és en aquest punt on es creuen el GR-107 i el GR-11. Ara, un cop deixada la pista, el camí passa pel mig de prats, sense arbres. Deixem a

l'esquerra la cabana dels Esparvers (2060 m) i comença la pujada forta fins a la Portella Blanca d'Andorra (2519 m), el punt més alt de tot el camí dels Bons Homes i punt on conflueixen els tres territoris: Catalunya, Andorra i França.

Des d'aquí seguim per una forta baixada fins a Porta, passant per la Ribera de Campcardós, una vall molt oberta. Passem per uns aiguamolls i travessem una torrentera per damunt d'unes grans pedres que han caigut de la tartera. Després de passar la coma de Campcardós, entrem, després de moltes hores sense cap arbre, en un bosquet que pi negre. Passem per l'estany Gros i per la cabana de Campcardós (1950 m). Durant la baixada, la vegetació va variant: deixem enrere les coníferes i trobem boscos caducifolis. L'últim tros és fa en un fort pendent fins a l'estació de Porta (1511 m), ja que el GR no entra dins la població.

La següent etapa sortim de Porta i enfilem cap al coll de Puymorens (1920 m), passant per l'estació d'esquí de Portè-Puymorens. Després del coll, anem pel mig de boscos humits, amb avets i falgueres, passem per sota un aqüeducte i baixem en direcció a l'Hospitalet-près-l'Andorre (1420 m). A partir d'aquí, ve una forta pujada, enmig d'antigues vies de tren utilitzades en la mineria, que ens porta fins a l'antic refugi de les Bésines (1920 m) al costat de l'estany artificial del mateix nom. Fem nit al nou refugi guardat de les Bésines a uns 2000 metres d'alçada. L'endemà travessem una gran tartera i pugem fins a la Portella de les Bésines (2.333 m) des d'on gaudim de les vistes sobre l'Estagnas (2056 m) i ens dirigim cap allí. La resta del dia es fa en baixada i de mica en mica canviem el paisatge d'alta muntanya per boscos caducifolis i arribem al poble de Vives amb la seva església romànica i poc després entrem dins de Mérens-les-Vals, punt final d'aquesta etapa.

La darrera etapa (de 3 dies) la comencem, com sempre, on la vam deixar: a Mérens-les-Vals i creuem el riu Ariège per un pont de pedra i tornem a passar per Vives. Com que aquesta etapa la fem al setembre, passem molta calor durant la primera pujada, ja que no hi ha cap arbre i la vegetació només consta de plantes tipus ginesta; per això cal remarcar la petita arbreda que trobem al cap d'una estona. Passem de llarg per la casa anomenada Bordes de Coual (1540 m), tot i que el rètol indica que tenen mel i formatge.

Finalment s'arriba al Serrat de Larguis (1750 m) i descansem sota un gran arbre al mig d'una clariana. Arribem al coll de Joux (1701 m). En aquesta etapa, ens desviem un xic per pujar fins al Puig Carboner, des d'on gaudim de les esplèndides vistes de la vall.

Anem baixant fins a Orlu, on dormim i l'endemà continuem, passant per Orgeix (823 m), i comencem a pujar de nou passant per la Portella (990 m), el poble d'Ascou (983 m) i el de Sorgeat (1064 m). Continuem pujant pel coll d'Ijou (1649 m), el coll de Pedra Blanca, el coll dels Canons i el coll de Balagués (1669 m). Arribem al poble de Montailou i poc després al de Prades (1240 m). Finalment arribem a Comus (1166 m), on fem la darrera parada per dormir i ho fem a l'antiga escola, actualment molt ben habilitada per a pernoctar-hi.

L'últim dia d'aquest Camí, ens dirigim a les Gorges de la Frau i, un cop travessades, sortim a una carretera asfaltada (704 m). Passem pel poble de Pelail, pel torrent de Rivels, creuem el riu Lasset (870 m) i arribem a la població

de Montsegur (1207 m). Després de fer la última pujada, donem per acabat aquest GR al Pla dels Cremats (1026 m), al peu del turó on hi ha el castell de Montsegur.

Al butlletí número 86 del mes de novembre-desembre 2000 van aparèixer les impressions d'alguns dels companys que van fer aquest GR i a continuació us en transcrivim algunes:

"Del principi a la fi ha estat un GR diferent: els llocs per on passa són peculiars, idíl·lics, amb boscos i fagedes que van agafant el color de la temporada.

El camí és agradable i de bon fer ("amunt, sempre amunt"), està molt ben senyalitzat i no està massificat, la qual cosa el fa més encantador.

Un cop a França els gerds (al setembre) inunden els camins i el paisatge agafa una tonalitat diferent, neta, inexplicable...

Us asseguro que el Camí dels Bons Homes és un "feina" a fer si ets un apassionat de la bellesa natural".

"Hem vist fagedes, boscos d'avets on no entrava ni un raig de llum i també muntanyes pelades sense cap ombra on fugir del sol; ens ha plogut, ens ha nevat i també ha fet un sol que cremava; hem dormit en tendes, en refugis i també al ras; en el mateix instant he trepitjat Catalunya, França i també Andorra; ens hem refrescat a les dutxes dels refugis, als rius i també a les fonts... Es podrien afegir molt més "TAMBÉ", perquè ha estat un cicle extraordinari tant des del punt de vista excursionista, com social i també personal..."

"Meravellós, fantàstic, collonut, tant els paisatges com els companys de camí. El tornaria a fer en les mateixes condicions".

"Itinerari molt recomanable, tant per a senderistes com per als amants de l'alta muntanya, ja que s'arriba a cotes superiors a 2.000 metres i hi ha forts desnivells".

Lidia Cabré